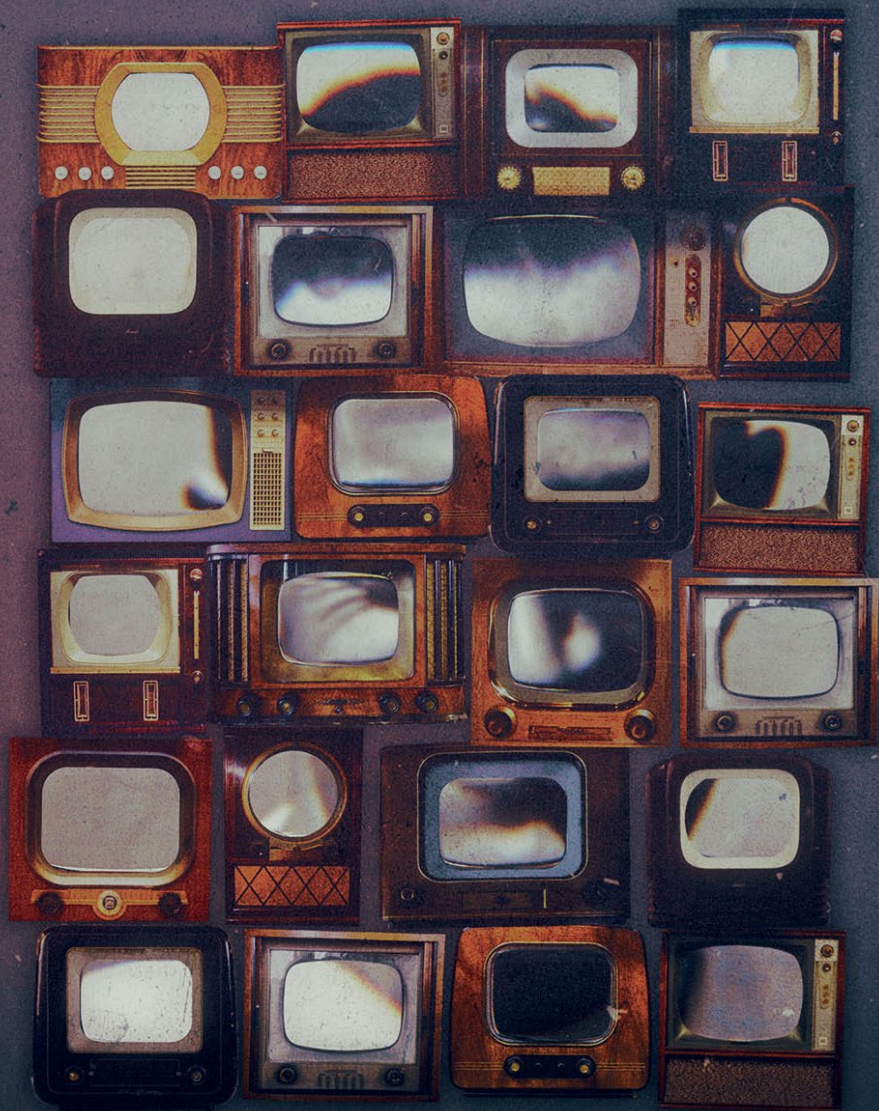

MAMLAS Z MALOMĚSTA

PHILIP K. DICK

přeložil Miloš Urban

MAMLAS Z MALOMĚSTA

PHILIP K. DICK

ARGO

Přeložil Miloš Urban

PUTTERING ABOUT IN A SMALL LAND

All rights reserved

Copyright © 1985, The Estate of Philip K. Dick

Czech edition © Argo, 2018

Translation © Miloš Urban, 2018

Cover art © Adam Pižurný, 2018

ISBN 978-80-257-2446-0 (váz.)

ISBN 978-80-257-2482-8 (e-kniha)

1

Ta cesta pro ni byla něco nového. V Los Angeles žila už téměř devět let, ale na sever po rychlostní silnici 99, vnitrozemské spojce využívané pro cesty do osm set kilometrů vzdáleného San Franciska, jela teď poprvé. Poté co minula poslední benzinové pumpy, bistra a předměstské kolonie nahloučených domků, asphalt si to namířil přímo k horám, a tak se zcela bez varování a ve vysoké rychlosti – tachometr hlásil, že je to něco mezi stodesítkou a stopětačtyřicítkou – ocitla uprostřed hustého provozu osobních aut i nákladňáků, řítících se do průrvy v prvním pásmu předhůří. Přímo před ní se tyčil horský masiv a ji napadlo, jak je to tam nahoře opuštěné. Tam přece nikdo nebydlí. Dohnaly ji dva kamiony s naftovými motory a začaly ji předjíždět zleva i zprava; z obou na ni z nezměrné výše shlédli řidič tupým pohrdavým pohledem a ona je oba nenáviděla. Poté nákladňáky zmizely za zatáčkou a ona zůstala daleko pozadu.

Pro Boha živého, pomyslela si. Ruce svírající volant měla bílé a vlhké. Rámus kamionů jí ještě dozníval v uších, když poznamenala ke Greggovi, jenž seděl vedle ní: „Jedou moc rychle.“

„Fakt že jo,“ odpověděl stejným tónem, protože stejně jako ona se teď cítil bezvýznamný jako zrnko prachu. A zatímco se z toho ti dva ještě pořád roztřeseně vzpomínávali, předjely je další tři kamiony.

„Nestačím jim,“ vysvětlovala Greggovi. „Ne že bych to nedokázala, ale nechci. Vždyť jedeme sto dvacet kilometrů v hodině, proboha, to není na takovéhle autostrádě málo. Ale ty kamiony jedou přes sto čtyřicet.“ Co by se asi stalo, řekla si pro sebe, kdyby řidič

toho nákladáku v zatáčce zjistil, že v jeho jízdním pruhu stojí auto? V novinách četla o desítkách takových případů. Byla by to tatka, jako v případě mlékaře, který z boku štrejchnul o taxík. Viděla to na vlastní oči, sklo se tříštilo a mléko stříkalo do všech stran spolu s odletujícími kusy taxíku.

„Nemůžu pochopit,“ řekla nahlas, „že někdo takhle jezdí každý den celý život.“

„Ale my přece nejedeme zase tak daleko, že ne?“ opáčil Gregg, ruce urputně sevřené v klíně stejně jako jeho otec, když ho chytly nervy. Chlapecký obličej zestárl vráskami a úplně se pod nimi ztratily oči i ústa, až místo dětské tvářičky zůstala jen scvrklá obava. Pravačkou pustila volant a chlácholivě ho pohladila po rameni, napjatém a špičatém jako holá kost. No jo, kosti, přemítala. Hošík se schoval do svých kostí a jen občas vykukne na ten frmol. Kuk sem, kuk tam, ale jinak zůstává zavrtný uvnitř.

„Zase tak daleko ne,“ navázala. „Ještě pár minut a na odbočce sjedeme. Rozlož mapu.“

S praskáním a šustěním rozložil arch papíru.

„Zkus to najít,“ řekla s očima upnutýma na silnici. „Poznáš, kde jsme? Devětadevadesátku jsem označila tužkou, vidíš ji tam? Červená čára.“

„Vidím,“ odpověděl.

„A vidíš i tu odbočku?“ Na okamžik sjela pohledem na mapu. „Silnice číslo 126, aspoň myslím.“

„No jo,“ odušil.

„Poznáš, jestli je to v nějakém městě?“

Gregg zíral do mapy a po chvíli řekl: „Podle mě tam město není.“

Předjel je sporták připomínající černou rozinku, zůstali daleko za ním. „Tak tyhle teprve nesnáším,“ zavrčela Virginie.

„Páni!“ Gregg si mohl hlavu ukrotit. „Tak tomu říkám divný auto.“

Když si nastudovala mapu, zjistila, že před zabočením musí být v pruhu co nejméně vlevo, to znamená přejet ze svého do druhého

a pak do třetího. Ale nikde neviděla žádné ukazatele a začínala se bát nejhoršího. Provoz v levých pruzích byl hustý a nikde se neukázala ani skulinka, a navíc jí připadalo, že osobní auta a nákladáky, které tam jedou, naschvál zrychlují, jako by si s ní dávaly závod. Přestože dala levý blinkr, nikdo si toho nevšímal. Anebo všimnout nechtěl. Tváře řidičů byly bez výrazu a bez poskvrnky, jako kdyby je někdo namaloval.

„Vidí přece,“ poznamenala ke Greggovi, „že chci odbočit. Proč mě nechtějí pustit?“ Počítala, že odbočka přijde za nejbližší zatáčkou; pokud ji tedy už neminula. „Čihni zas do mapy a najdi další odbočku.“

Gregg zašustil mapou.

„Dělej!“ houkla na něj.

„Když já z toho nedokážu nic vyčíst,“ odpověděl ublíženým hláskem.

„Dej to sem.“ Zatímco levačkou kontrolovala volant, sjela očima k mapě, ale tak dlouho, jak potřebovala, do ní koukat nemohla. Ozval se klakson a ona se prudce vrátila do svého pruhu. „Schovej to,“ odstrčila mapu. „Nechápu, proč mě nechtějí nechat přejet.“

Gregg se vedle ní ještě zmenšil a přestal sledovat provoz, což ji rozčílilo. Teď je na to sama. Copak je to všem úplně jedno? Ale najednou se mezera mezi auty v levém pruhu prodloužila, ona do ní vklouzla a hned nato se jí povedlo dostat se do správného pruhu k odbočení. Jenomže pruh nejvíc vlevo je taky ten nejrychlejší a ona se stěží ubránila nutkání zavřít oči, protože rychlost, s jakou se řítíla auta jedoucí před ní, jí připadala obrovská.

„Vážně to nestojí za to,“ zavrčela.

„Asi už to hnedle bude,“ upozornil ji Gregg. „Ta odbočka.“ Řekl to tak opatrně a nesměle, až jí bylo stydno.

„Já na dálnice prostě nejsem zvyklá,“ vysvětlovala. K tomu ty hory, pomyslela si. Tak pochmurný a bez života. Copak v takové pustině mohl někdo založit školu? To v horách na východě, tam před současnou generací obyvatel žila jiná generace a před ní ještě

dřívější. Vždycky tam někdo žil, to je přece na těch horách vidět. Než přišli Angličani, byli tam Indiáni. A před Indiány – tak to se neví, ale nějaká civilizace určitě. Inteligentní, zodpovědná forma života. A taky zvířata, napadlo ji; vždycky tak rychlá, připravená a napjatá. V těch horách to žije až až. Zatímco tady jsou kopce bezbarvé jako hromady komunálního odpadu, namísto půdy je tu jen sedlý prach a z rostlin tu lze najít jen roztroušené ostrůvky plevele zachytávající plechovky od piva a cáry papíru, které sem přinesl vítr z kaňonů. A tohle je přece taky kaňon, uvědomila si. Žádná soutěska. Vítr tu burácel tak, že nadzvedával auto.

Město zůstalo tak daleko vzadu, že dál už být nemohlo. Tu a tam spatřila stavení, billboard, benzinovou pumpu. Vždycky jen jednotlivě. V noční tmě to budou vzdálené jiskřičky světla podél autostrády, co spolu nikdy nenavázaly spojení, napadlo ji.

„Tamhle to je,“ řekl Gregg.

Uviděli ukazatel a odbočku, bílé šipky na asfaltu a semaforey. Naskočila oranžová a Virginie si oddychla, že se vůbec nic nestalo. „Díky,“ hlesla. Než se oranžová změnila na červenou, odbočila vlevo a v tu ránu byli na vedlejší silnici. Zatím se rozjel provoz ve směru, z něhož přijeli, a Virginie si pomyslela, že už bylo na čase odtamtud vypadnout.

„Tak jsme to přece jen našli,“ pochvaloval si Gregg.

„Našli,“ přikývla. „Až pojedeme příště, už budeme vědět, kde odbočit, pojedeme na pohodu.“

Gregg přikývl.

Vedlejší silnice byla mnohem užší. Zavedla je mezi háje zvláštních vysokých stromů. Virginie z nich byla nadšená. „Co to je za stromy?“ zeptala se Gregga. „Tyhle tu určitě nejsou na ovoce.“

„Nevím,“ odušil synek.

„Možná je tu vysadili, aby zpevňovaly půdu,“ rozvažovala. „Nebo jsou to větrolamy.“ V dálce po pravé straně se přímo k nebi zvedala velká suchá načervenalá ostrožna, jako by tam byl lom. Nahoře byla vidět zeleň, ale prudký svah byl holý.

„Je to ještě daleko?“ ozval se Gregg.

„Neřekla bych. Musíme projet Santa Paulou. Máš mapu; můžeš si spočítat, jak dlouho ještě pojedeme.“

Ve snaze najít Ojai znova s šustěním rozevřel mapu.

„Kdovíjaká dálka to není,“ řekla. Projížděli sadem. Zde byly stromy menší a měly sevřené koruny. „Pomerančovníky!“ prohodila v povznesené náladě. Konečně jsou v úrodném kraji, uprostřed polí zahlédla traktory. „Zemědělská oblast,“ pochvalovala si. A díky Bohu placatá. „Vlastně jsme pořád hodně vysoko,“ řekla nahlas. „Pořád jsme v horách.“

Gregg pozoroval traktory a farmářské dělníky činící se v jejich blízkosti. „Hele, Mexičani.“

„Možná ilegálové,“ řekla matka.

Pomerančovníky byly tak malé, až měla pocit, že zabloudila na veliké dětské hřiště, kde najde perníkovou chaloupku a bělovouse trpaslíky v botkách se špičkou nahoru. Skleslost a nervozita byly ty tam a ona si řekla, že možná to s tou školou přece jen dobře dopadne.

„Ale to se už nevrátím do školy?“ zeptal se zničehonic Gregg.

Už poněkolkáté si uvědomila, že její syn naprosto nechápe situaci a pořád to bere tak, že jede na tábor. „Mě snad klepne,“ ucedila.

„A taky pořád nevím,“ pokračoval vyjukaně a celý se při tom v sedačce kroutil, „jak se dostanu domů.“

„Přijedeme pro tebe,“ odpověděla.

„Kdy?“

„Před víkendem. V pátek večer. Říkala jsem ti to.“

„A co když onemocním?“

„Mají zdravotní sestřičku. Ale teď mě poslouchej: jsi dost starý na to, abys byl samostatný. Přece ti už nemusím stát ve dne v noci za zadkem.“

Jakmile dořekla, začal popotahovat.

„Nech toho,“ přikázala.

„Chci domů,“ zafňukal.

„Vždyť jsme o tom už mluvili. Děláme to proto, aby tě přešlo to astma. Navíc budeš ve třídě s málo dětmi, jenom pěti nebo šesti.“ Tohle jí paní Altová, ředitelka Základní školy Los Padres, ve svých dopisech zdůraznila.

„Chci domů,“ zopakoval Gregg, ale oba věděli, že je to marné, protože jeho matka byla rozhodnutá ho sem přihlásit.

Pokračovali po cestě ostře vpravo a prudce vzhůru hustým lesem, takže pole, sady a celou zemědělskou oblast nechali za sebou. Vystrídala ji propletený podrost pustiny, která Virginii naháněla husí kůži. Silnice se proměnila v hrbolatou, drncavou silničku a Virginie si opět uvědomila, jak siře působí oblasti mezi jednotlivými městy. Gregg zahlédl lovce s puškou. Neustále míjeli cedulky s nápisy:

ZÁKAZ VSTUPU
SOUKROMÝ POZEMEK
ZÁKAZ LOVU I RYBOLOVU

Z hor na ně číselna tvrdá primitivní zvilost. Virginii neušlo, že mezi stromy je natažený ostnatý drát. Už rezavěl a na některých místech byl přestřižený; nejspíš tudy vedly lovecké stezky.

„Už vidím potok,“ hlásil Gregg.

Potok doteď nebyl přes stromy a hranu srázu vidět. Když přejížděla mostek, jež tvořila sbitá kulatina, spatřila ve vodě houf rybářů s muškařskými pruty. Na břehu u silnice stála jejich auta a ona se musela ploužit krokem, aby se podél nich protáhla. Ne že by někdo z muškařů alespoň zvedl hlavu.

„Hele, rybáři,“ ohlížel se Gregg. „Můžu taky chodit na ryby? Už jsme blízko školy?“ Po chvíli dodal: „Nikdy jsem na rybách nebyl, ale Patrick Dix na ně chodí s tátou, myslím, že lovili někde v moři a tam chytili pořádného macka, fakt obrovskou rybu. Řekl bych, že to byl žralok.“

Silnice uhnula nečekaně vlevo a zvedla se do takového kopce, až to v převodovce zarachtalo, jak se rychlosti vyrovnávaly s náhlou

námahou. Virginie manuálně snížila otáčky a po chvíli obě auta, jež dosud jela za nimi, zmizela z dohledu zpětného zrcátka.

„To je ale krpál,“ ucedila. Proč ji nikdo neupozornil, co ji v horách čeká? „Jedeme strašně vysoko.“

Stoupali serpentinami zleva doprava a zase na druhou stranu, dokud se konečně nedostali na hřeben. Pod nimi se rozprostíralo Ojaiské údolí, a jak Virginie, tak její syn zajásali.

Gregg se vztyčil na sedadle, aby lépe viděl. „Je to placka!“

„Takže teď dolů,“ stiskla Virginie zuby a pevněji sevřela volant. V každé zatáčce serpentin si uvědomovala ten strašný sráz a absenci svodidel, a fakt, že se tudy bude muset vracet, možná i za noci. Tohle sotva zvládnou. Jedna cesta sto kilometrů...

„Pozor!“ vykřikl Gregg. „Jede proti nám autobus!“

Píď po pídi, zatáčku po zatáčce si to šinul starý zavalitý žlutý školní autobus přímo jim v ústrety; v jeho útrobách se hemžili školáci a mávali na ně. Byl skoro tak široký jako vozovka a už na ni začal troubit. Je to snad tvoje silnice? ptala se v duchu a vůbec netušila, co má teď honem dělat. Autobus zatroubil znovu a ona se uklidila úplně do strany, okýnky do převislých kořenů a suché hlíny, do podrostu visícího z prudkého svahu. Když vjela do drenážní strouhy, pravé přední i pravé zadní kolo se protočilo. Zpanikařila a vrátila auto na silnici, což vyvolalo další houkání stoupajícího autobusu, který musel vybočit až na samý okraj vozovky nad srázem. Když se vozy míjely, Virginie blatníkem odrýpla i pěknou porci suché zeminy.

„Proboha,“ řekla si, když byl autobus za ní. Jela celá rozechvělá dál.

„To bylo o fous,“ prohlásil Gregg.

Sjeli do údolí. Terén se zploštil, silnice se narovнала. Daleko před sebou řidička zahlédla město Ojai. Díky Bohu, řekla si pro sebe. Když koukla na hodinky, uvědomila si, že je teprve půl dvanácté; nebyli na cestě víc než půldruhé hodiny. Stihli to ještě před obědem.

Dala bych cokoli za kafe, pomyslela si.

U školy je opět vítaly nízké rozložené pomerančovníky. V teplém ovzduší se před nimi nad cestou i mezi stromy zvedal prach. Oddechla si, že už nemusí sedět v autě, procházka je o tolik lepší. Ale hned za školou opět viděla hory – ty strašné hory.

„Copak ti vůbec není špatně?“ zeptala se Gregga. Syn se zrovna zastavil a zalovil v kapse. „Nech to dýchátko,“ napomenula ho. „Sípáš snad? Nesípáš. Nezasípals, co jsme vyjeli z L. A. Takže to opravdu bylo tím smogem. Jak je ti teď?“

„Dobře,“ odpověděl, ale svého adrenalinového spreje se vzdát nehodlal. V autě si ho dopřál a na jeho kalhotách se to podepsalo vlhkou skvrnou; z dýchátka občas ukápne. Vyděšený byl ještě víc než dřív, a když se zastavila, zůstal stát taky.

„V tamté maštali asi chovají koně,“ řekla, aby mu zvedla náladu. „A koukni, tamhle je zrovna někdo na vyjížďce.“ Ukázala na travnatý hájek za školou, oddělený cestou, jež jistě sloužila i jako protipožární průsek mezi křovím rašícím na stráni a pozemkem patřícím ke školnímu hřišti. „Koukám, že se tu hraje americký fotbal.“

Cesta ústila u schodů lemovaných citronovníky s tmavými a lesklými listy. Když po nich stoupali, Gregg s výrazem indiána, který se vzdal všech nadějí, pár plodů spolu s listy i květy uškubl. Nato i její nálada zpochmurněla. Zapochoybovala, jestli ta škola, celý ten nápad poslat Gregga z domova, opravdu k něčemu bude.

„Záleží jenom na tobě, zlato. Pokud ti to tu nebude sedět, můžeš se kdykoli vrátit. To přece víš. Ale potřebujeme to vyzkoušet.“

Bez odpovědi, s přivřenými očima a stisknutými rty zašilhal na hlavní budovu školy, a jako by ho vykolejila už samotná velikost stavby, vrásky na jeho čele se ještě prohloubily. V tuto roční dobu se kolem školy nikdo nevyskytoval, všechny děti byly na týden na prázdninách. Virginie si uvědomila, že tu nevidí nejen děti, ale ani učitele. Za pár dní to však bude jiné. Zase to tu ožije.

„Vede odtud stezka až do hor,“ řekla. „Můžeš chodit na výlety, večer sedět u ohně a přespávat ve stanu. Jako když byl tvůj kámoš Bob Rooley loni na táboře.“ Přitom si vzpomněla na obrázky v bro-

žuře, kterou jí k jednomu dopisu přiložila paní Altová. „A nezapomeň, že tu mají i králíky, kozu a koně, navíc psy a kočky – celou spoustu zvířat. Dokonce i klec s vačící.“

Na zavilém výrazu synova obličej se nic nezměnilo.

Prosklené dveře vchodu zely dokořán, a tak vstoupili, Gregg šouravým krokem. V tmavé ztichlé hale si připadala jako v nějakém starodávném hotelu. Dokonce tu byla i recepce, ale nikde nikdo. Vznešená atmosféra měla zajisté učinit na rodiče patřičný dojem. Schodiště do patra a vzadu za nimi jídelna.

„Snad mi tu udělají kafe,“ podotkla k synovi.

Žádný představitel školy je však přivítat nepřišel. Co si mám počít? pomyslela si.

Z výklenku po jejich pravici bylo dvěma velkými okny vidět do údolí. Když k nim přistoupila, řekla si, že to byl jistě záměr, postavit školu na tomto vyvýšeném místě, odkud je tak dobře vidět dolů na Ojai, na tamější stavení ve španělském stylu. Zahlédla dokonce i autoservis se stěnami porostlými břechanem a pak hlavní městskou tepnu s parkem na západní straně, zatímco na straně východní lemovala ulici řada obchůdků navazujících jeden na druhý, pod oblouky z vepřovic. Napadlo ji, že vypadají jako misie, nebo snad stání pro koně. A na rohu pošta v podobě věže, s úřadem v přízemí, zatímco nad ním byla patrně už jen zvonice.

V parku, aspoň kam dohlédla, viděla řadu tenisových kurtů. Tady se přece odehrávají všechny ty zápasy. A hudební festivaly. Za městem se údolí rozbíhalo k dalším horám, v pravých úhlech rozčtvrcené ulicemi předměstí. Dovedla si představit, že stojí právě tam někde dole a dívá se na ty jednotlivé pravoúhlé stěny. Jenomže údolí je tak rozlehlé, že to v ní pocit stísněnosti nevzbuzovalo, přesto hory, ty se tyčily všude kolem. A cesta domů vede právě skrz ně, nedá se jim vyhnout. Podle mapy pouze po dvou silnicích, z nichž jedna je nebezpečnější a strmější než druhá.

Jak procházeli školou, poznamenala: „No není tu krásně?“

„Je,“ odpověděl Gregg.

„Tam nahoře jsme byli,“ pokračovala, „všecky ty hory jsme projeli. Vzrušo, ne?“

„To jo,“ zahuhlal.

Neměla nikde stání, a tak se z knihovny vrátila zpátky do haly, znova prošla kolem recepcce a opět se vracela, dokud nenarazila na otevřené dveře kanceláře, jejíž podlaha byla poseta stohy knih. Vlastně jedinou knihou v desítkách výtisků, nějakou učebnicí. Ten pohled v ní vyvolal vzpomínku na dětství, když jako malá školačka poprvé nakukovala do neznámých učeben a vdechovala pach laku a papíru, jimiž jsou takováto improvizovaná skladiště občas cítit.

Z postranních dveří vyšla nějaká žena, všimla si jí a zeptala se: „Co pro vás můžu udělat?“ Byla ve středním věku a byla obdařená silným zahnutým nosem. Na sobě měla volné kalhoty a plátěnou košili. Brýle bez obrouček a přímočará, sebejistá chůze jí dodávaly na autoritě, kterou Virginie tak dobře znala: takováto žena, prostá a vitální, je předurčena být ředitelkou školy, protože jí byla už za dob římských venkovských vil – už tehdy budila v mládeži respekt a udržovala kázeň. Nebylo pochyb, že toto je paní Altová.

„Virginie Lindahlová.“

„No jistě!“ podala jí žena ruku. „Edna Altová.“ Vlasy měla sčesané dozadu a sepnuté – propána, opravdu? – gumičkou. Pleť měla pevně napnutou a vyšisovanou do šeda, jako by celé dny chodila v horách nebo dohlížela na to, jak se děti venku při hodině dílen lopotí s výrobou kožených předmětů. „Můžu vám říkat Virginie?“ usmála se způsobem, nad nímž se Virginie zamyslela: přesně takhle se na vás smějou, když vstoupíte do jejich revoluční buňky. „Tohle je tedy Gregg,“ pokračovala paní Altová.

„Ano,“ přisvědčila Virginie. „Abych pravdu řekla, paní Altová, byla bych uvítala, kdyby mě někdo varoval, jak příšerná je sem cesta – všechny ty kopce a serpentiny...“

„Pokud to zvládne školní autobus – a tomu je už dvacet roků –, tak vy to zvládnete též,“ nepřestávala se usmívat paní Altová a ten úsměv znamenal jediné: věřte si, spolehněte se sama na sebe, a dob-

ře to dopadne. Což koneckonců nebyla zas tak nevlídná myšlenka. Měla v sobě optimismus, a tak ji Virginie neodmítla. Podle paní Altové dřímá v úplně každém člověku nějaký potenciál, s čímž Virginie musela souhlasit. Tentýž názor se dal vyčíst z dopisů, jež si s paní Altovou vyměnila, a byl i příčinou, proč dala škole Los Padres přednost před jinými vzdělávacími ústavami.

„S tím vaším autobusem jsem se nejspíš potkala,“ poznamenala.

Paní Altová už soustředila pozornost na Gregga. „Hleďme, hleďme,“ řekla, aniž by to znělo hloupě nebo afektovaně; spíše to vyslovila s bezděčným potěšením. „Tak tohle je ten kluk, co má dýchací potíže. A tohle asi bude tvoje adrenalinové dýchátko. Chceš se vsadit, Greggu? Já se vsadím, že ho tady nebudeš potřebovat.“

To se sice hezky poslouchá, ale opravdu to dokážete? ptala se Virginie v duchu, a hned si i odpověděla: Modlím se, abyste to dokázala, paní Altová, protože nás to bude stát dvě stě padesát dolarů měsíčně.

„Co kdybychom se šli podívat na tvůj pokoj?“ navrhla ředitelka, ale Gregg jí jen opětoval pohled a mlčel. „Tedy pokud chceš.“ Sebrala mu dýchátko, vzala ho za ruku a směřovala ho – nebo ho spíše vedla – ke schodům. Gregg jí v tom nijak nepomáhal. „Anebo můžeš ven. Jestli se nemýlím, James je zrovna u koní. Už jsi někdy viděl, jak se okovávají koně?“ Mluvila skoro šeptem, jako by chlapce vtahovala do nějaké záhady či tajemství. Virginii to připomnělo rozhlasové pořady pro děti; dámy za mikrofonom hovořily přesně takhle. Možná, napadlo ji, takhle mluví každý, kdo pracuje s dětmi. Ale Gregg na to poněnáhu začal reagovat.

Sama zůstala na místě a jen sledovala, jak paní Altová manévruje Greggem ze dveří na kamennou terasu a pak dolů po nějakém schodišti. A šup s tebou do kotle, chlapče, pomyslela si matka. Koho dostaneme do párů, toho si uvaříme a pak ho sníme.

Na druhou stranu musela uznat, že ředitelka zvládá svou roli dobře a rozhodně to není nějaká naivka. Paní Altová by si rozuměla s mojí mámou. Byla by z nich dvojka k pohledání.

Za chvíli si to ředitelka už rázným krokem hasila zpátky, jako by se vracela z několikakilometrového výletu. „Dívali jsme se chvíli, jak si děti staví stany,“ vysvětlovala Virginii. „Ono když je teplo, přespáváme venku. Máme tady prvotřídní vzduch.“

„To astma už má lepší,“ řekla Virginie. Z paní ředitelky měla trochu strach.

„Taky bych řekla, že dýchá normálně,“ přisvědčila paní Altová. „Kdy mu ty obtíže začaly? Abyste rozuměla, říkám si, jestli to náhodou nevzniklo nějakým napětím v rodině spíš než městským smogem. Je to možné? Pojďte ke mně do kanceláře, podívám se v šanonech po tom vašem psaní.“ Aniž čekala na odpověď, vykročila chodbou.

Kancelář voněla mýdlem. Virginie si složila na klíně kabát a uvědomila si, že ona mýdlová vůně sem jde ze záchodu. Připomněla jí čas strávený ve škole, všechny ty brýlaté učitelky, jež vysílaly povzbudivé úsměvy na všechny strany, ale pořád si chodily mýt ruce, snad každou hodinu, snad každou přestávku. Ale tahle škola je jiná, ani trochu sterilní, naopak: je to vlídné místo a požaduje se tu hlavně zápal pro věc.

Zapálila si cigaretu a řekla: „Dvě stě padesát babek nám nabourá rozpočet, ale mám pocit, že to bude stát za to.“

„Opravdu?“ zarazila se paní Altová a věnovala jí pohled úkosem. „Rozumím.“

Poté se rozhostilo ticho. Když našla dopis, posadila se a znovu si ho přečetla. Pak ho odstrčila, opřela se a pátravě se na Virginii zahleděla.

„Proč ho chcete dát do naší školy?“

Dotaz zastihl Virginii nepřipravenou. „Protože... mu to prospěje.“

„Proč?“ roztočila ředitelka dopis v odmítavém gestu na stolní desce.

„Víte,“ vysvětlovala Virginie, „u nás doma teď není dobrá atmosféra, vládne tam napětí a –“